

On. Biblioteca Universităţii din Cluj Sibiu

Dr. O. I. Lapkiadó R. T.

VELI HIRLAP

A timiştorontali törvényes bej. sz. 83. (Dos. No. 934/1938).
Alapította:
Dr. VUCHETICH
ENDRE
és Dr. VARNAY
ELEMÉR

Ziarul Comunităţii Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

Megkezdődött az offenzíva Normandiában

Nagy támadás Firenzétől délre is — Tovább dul a harc Lembergért
Göbbels új megbízalása: teljesíthetom a totális harc bavatés keresztyülvételére

KELETI ARC VONAL: Galiciában, a Kárpátok előterében is kiterjedtek a harcok. A német és a magyar csapatok elkeseredett védelmi harcban állanak zsaniszlau körzetében. Lemberg városában továbbra is súlyos küzdelem dúl. A Szan folyó nyugati partján néhány hidfőt létesítettek az oroszok. Lublin német helyőrsége az utolsó golyóig folytatván a védekezést, megszüntette az ellenállást. Lublintól délkeletre több támadást visszavertek a németek. Bresztlyovszkától a Pejpusz-tóig az ismert suly pontokon folyik a heves küzdelem. Meglénykült a harci tevékenység a Pejpusz-tóól északra, Narva körzetében is.

NYUGATI FRONT: Julius 25-én hajnalban a normandiai inváziós arcvonalon a 2. brit hadsereg és az 1. amerikai hadsereg megkezdte nagy offenzíváját. Az angolok Caentól délre és keletre, az amerikaiak főleg Saint Lô körzetében támadnak. Az inváziós arcvonalon eddig nem tapasztalt hatalmas erőbevetéssel a küzdelem. Mongomery nyilván döntő áttörést kiserel meg. Rommel róinek még elég mélyen tagozott erődrendszer áll rendelkezésére. Már az offenzíva első 36 órájában nagy páncélos és gyalogsági erők ütköztek meg, a németek két fontos utvonal védelmében el lentámadást indítottak.

Lublin német helyőrsége az utolsó golyóig ellenállt

Berlin. Míg a Dnyeszter alsó folyóán és a moitavaj fronton továbbra is ak mérsékelt harci tevékenység folyik, Dnyeszter felső folyásától a Finn-ölgig terjedő, mintegy másfélezer kilométeres arcvonalon viszont, több suly ponton egyre hevesebb a küzdelem. A Rador berlini tudósítója távirazta, a nagy védelmi csata eszespont-hoz közelédk.

A keleti arcvonal déli szakán, a Kárpátok előterében újabb területekre terjedtek ki a harcok, — jelentő német távirati iroda. — A német és a magyar csapatok elkeseredett harcban állnak Sztaniszlau körzetében. Az orosz támadásokat fogtak fel vagy rtek vissza. Lemberg övezetében tovább dul a véres küzdelem. Lemberg német védősége állja az újabb rohamokat a város központjában összevont német csapatok keményen védekeznek. A július 25-én este Berlinbe érkezett jelentések azt mondoták, hogy Lembergől keletre és keletre a német harci erők elreteszelték több részt az arcvonalon s a Lembergét támadó oroszok tenformán nem kaphattak erősítést. A Lembergől északnyugatra előretört orosz csapatok viszont, amelyek elétek elreteszelték több részt az arcvonalon s a Lembergét támadó oroszok tenformán nem kaphattak erősítést. A Lembergől északnyugatra előretört orosz csapatok viszont, amelyek elétek elreteszelték több részt az arcvonalon s a Lembergét támadó oroszok tenformán nem kaphattak erősítést.

Északabbra, Lublinnál is felette heves a küzdelem, Lublin városának német helyőrsége az utolsó golyóig védekezett csak akkor szüntette meg az ellenállást, amikor a szó szoros értelmében mmiféle löszzerrel nem rendelkezett. Bresztlyovszk vidékéről sikeres német ellenjámadásokat jelent Berlin: a nyugati partján több orosz hidfőt megszüntettek. A balj fronton az eddig nyitott körzetekben dul a harc, figyelmre méltó körülmény azonban az, hogy most már Narva körzetében, Észtország szakkéleti határánál is megszünt a viszonylagos nyugalmi állapot s tegnap a orosz támadások német ellenjámadásokkal váltakoznak otjan. A finn arcvonalról nem jelentenek ma sem nagyobb reakat.

Julius 25-én, kedden hajnalban az inváziós arcvonalon megkezdődött szövetségesek napok óta várt nagy offenzívája, — állapítja meg a Rador ber-

lini jelentése. — A 2. brit hadsereg e célból Caen városától délre és keletre jelentős erőket vont össze és felvonultatja a hétfőn partraszállt újabb egységeket is. Mongomery tábornok az offenzívát hatalmas légi előkészítéssel és szokatlanul heves pergőtűzzel vezette be. Ezt követően rendkívül kemény összecsapásra került sor, nagyon heves harcok vannak folyamatban, különösen Saint Martintól északra. Berlinben rámutatnak arra, hogy a német védelem pusztító tüzzel fogadta a támadást s a német páncélos vadászok sok jánkot elpusztítottak. Jóllehet a támadást alig 6—8 kilométeres, szűk fronton kezdték, már eddig is jelentős veszteségeket szenvedtek az an-

Nagyarányu elhárító csata St. Lô-tól északnyugatra

Berlin (DNB). A vezéri főhadiszállás jelentése szerint, július 26-án:

A Caen-tól délre folyó súlyos harcok során az ellenségnek sikerült a Caen-Falaise utól nyugatra a német állásokba betörnie és további gyalogsági és páncélos erőket oda szálltatnia. A fanatikusán küzdő német csapatok azonban megakadályozták az ellenséges betörések kiszélesítését és a délutáni órákban a német erők ellentámadásba mentek át. Elkeseredett harcok után estére a régi állások ismét hiánytalanul a német csapatok kezére kerültek. Az ellenség veszteségei súlyosak. 18 ellenséges páncélost megsemmisítettünk.

St. Lô-tól északnyugatra szintén nagyarányu elhárító csata tombol. Miután az ellenség első támadásait, amelyeket legerősebb tüzérségi és légi erőkkel támogatott, visszavertük, sikerült neki egyes helyeken a német arcvonalba behatolnia és a St. Lô-Periers uton délnyugati irányban áthaladni. Ellentámadásaink folyamatban vannak. Szerdán a reggeli órákban a harcok nagy heves soggel a Periers-től északra lévő körzetre is áttértek. Német esatarepülőök a hidfőben jó eredménnyel támadtak ellenségeses készenléti állásokat és a tengerpart előtt egy nagy ellenséges szállító hajót súlyosan megrongáltak. Légi harcokban 11 ellenséges repülőgépet lőttek le.

A súlyos V. 1. megtörő tűz továbbra is Nagy-London területe ellen irányul. Olaszországban az ellenség nagy támadása a Firenzétől délre lévő körzet ellen megkezdődött. Az ellenség részéről várt áttörés nem sikerült. Csupán a leg-

KÖZÉPOLASZORSZÁGI HADSZINTÉR: Firenzétől délre megkezdődött a szövetségesek nagy támadása.

NEMETORSZÁG: Hitler birodalmi vezér és kancellár Göbbels birodalmi minisztert kinevezte a totális harc bavatés birodalmi biztosává. Göbbels e minőségben rendkívül széles hatáskört kapott, a birodalom és a csatolt, valamint megszállott területek minden erejének a hadsereg és a hadiipari termelés szolgálatába való állítására.

LENGYELORSZÁG: Mikolajczyk lengyel miniszterelnök és Romer külügyminiszter hosszasan tanácskozott Eden brit külügyminiszterrel a moszkvai lengyel nemzeti felszabadítási bizottság kiáltványával kapcsolatban. A londoni lengyel menekült kormány körében kínos benyomást keltett az a tény, hogy a Szovjet-Unió a moszkvai bizottságra bízta az orosz megszállás alá kerülő lengyel területek polgári igazgatását. Növelte az izgalmat Molotov bejelentése, hogy a moszkvai lengyel bizottság hozzájárult ahhoz, hogy a katonai közigazgatást Lengyelországban a szovjet hadsereg végezze. A lengyel hadsereg jövő szerepéről ellentétes hírek keringenek. Még kétséges, vajjon Mikolajczyk ellátogat-e Moszkvába.

gok, Berlin katonai köréi egyébként megállapítják, hogy az angolok új nagy mennyiségű tüzérségi és eszközököt vontak össze az offenzíva megindításához, amire az inváziós arcvonalon eddig még nem volt példa. Közben az 1. amerikai hadsereg is nagy erővel kezdett támadást a Cotentin-félsziget kijáratától Saint Lô körzete irányában, ahol még erős német védelmi állások vannak, a Vire folyó nyugati partsávján. Szűk, alig 4—5 kilométeres keskeny arcvonal szakaszon kezdődött az amerikai támadás, amelyet szintén erős tüzérségi előkészítés előzött meg. Az amerikai páncélosok rohamát a német páncélosok ellenlökésekkel viszonzták, heves harcok

vannak folyamatban. Az inváziós arcvonal más pontjain indított kisebb támadások a német fő védelmi vonalak előtt elakadtak, — mondja a Rador berlini jelentése.

Berlinben kijelentették, hogy július 26-án, szerdán reggel még nem váltak ismeretessé annak a nagyobb támadásnak a részletei, amelyet a középolaszországi hadszíntéren, Firenzétől délre indítottak kedden délután a szövetségesek. Firenze előtt napok óta nagy szövetséges csapatösszevonásokat figyeltek meg a németek. A két tengerpartj harci szakaszról a helyzetben lényeges változást jelentő eseményt szerda reggelig nem jelentettek.

súlyosabb harcok után és rendkívül súlyos veszteségek árán sikerült az ellenségnek csekély területnyeréséget elérnie. Az új német állások ellen intézett további támadásokat visszaverték. Arezotól északra és a Tiberisz folyó mindkét oldalán az ellenséges támadások, helyi betörések elreteszélése mellett meghibúsultak. Az adriai tengerparton az ellenség újabb támadásra indult. Ott heves harcok vannak folyamatban.

Galiciában a Dnyeszter felső folyása és Lemberg között a szovjet csapatoknak páncélosokkal támogatott számos támadása véresen összeomlott. Lemberg város területén a német csapatok az ellenséget ellentámadással visszavetették. Az egyik hadsereg szakaszán a július 14. és 23. között a német csapatok 553 szovjet páncélost megsemmisítettek.

A Bug felső folyása és a Vjsztula között lévő harci területen a szovjet csapatok a Szan folyó és Lublin térségében további teret nyertek. Lublintól délkeletre

Göbbelst kinevezték a totális harc bavatés birodalmi biztosává

Berlin (DNB). A vezéri főhadiszállásról jelenti a német távirati iroda: Hitler vezér és kancellár július 25-én a nagy német birodalom területére, valamint a csatolt és megszállott területekre szóló érvényvel rendeletet adott ki, amely az összes erők teljes mértékben való harc bavatését célozza. E rendelet fontosabb intézkedése a következők:

A hadi helyzet szükségessé teszi a rendelkezésre álló minden erő felhasználását a véderő és a hadiipar céljaira.

azonban a bolsevisták valamennyi támadását visszaverték.

Bresztlyovszk és Grodnó között, valamint Kaunasztól keletre és északkeletre a szovjet csapatok valamennyi átjáró kísérlete meghiúsult a német hadosztályok szívós ellenállásán.

A Dinaburg és a Finn-tengerből között lévő harci szakaszon a német csapatok a bolsevisták minden áttörési támadásával szemben szintén teljes elhárító sikert értek el. 47 szovjet páncélost elpusztítottak.

Ellenséges bombaveető kötelékek Nyugat- és Délkelet-Németország egyes helységeit támadták meg. Újabb terroristámadás következtében különösen Stuttgart városában támadtak károk és a lakosságnak veszteségei voltak.

Egyes ellenséges repülőgépek ezenkívül a birodalmi főváros területére és Kelet-Poroszország helységeire dobáltak bombákat. A német légvédelmi erők 51 ellenséges repülőgépet lőtek le.

Ennélfogva elrendelem a következőket:
1. Göring Hermann birodalmi marsall, a háborus minisztertanács elnöke, az egész közelet minden tekintetben összhangba hozza a totális harc bavatés követelményeivel. E feladat végrehajtására javasolja egy birodalmi biztos kinevezését a totális harc bavatés érdekében. A birodalmi biztosnak különösen arra kell gondot fordítania, hogy minden nyilvános intézkedés a totális háboru célkitűzéséhez alkalmazkodjék és sem-

miféle erőt a hadsereg, valamint a hadfelszerelés támogatásától ne vonjanak el. Feladata lesz a birodalmi biztosság az egész államvezetés gépezetét, beleértve a birodalmi vasutakat, a postát és valamennyi közintézményt, berendezéseket és üzemeket, azzal a céllal felülvizsgálni, hogy az emberanyag és az eszközök hiánytalan igénybevételével, a hadi szempontból kevésbé fontos ténykedés abbahagyásával vagy korlátozásával, továbbá a szervezés munkájának egyszerűsítésével, a rendelkezésre álló erőket a legnagyobb mértékben szabadabbá tegyék a véderő és a fegyverkezési ipar számára.

2. E cél érdekében a birodalmi biztosság jogában áll a birodalmi legfelső hatóságoktól is felvilágosításokat kérni és azoknak utasításokat adni.

3. A birodalmi hatóságok részéről megjelenő fontos utasítások és közigazgatási rendelkezések a jövőben a birodalmi miniszterrel és a birodalmi kancellária főnökövel, a párt-kancellária vezetőjével és a háborús erőfeszítés általános megbízottjával való egyetértésben kerülnek kibocsátásra.

4. A párt-kancellária vezetője az elrendelt intézkedéseket, a párt erejének igénybevételével, a rendelkezésére bocsátott felhatalmazás alapján tettenösen támogatja.

E rendelet alapján a Führer, Göring birodalmi marsall, a birodalmi háborús minisztertanács elnökének javaslatára, a tatalis harsbetvélés birodalmi biztossá tisztjének ellátásávil Göbbels dr. biro-

dalmi minisztert bizta meg.

Miniszteri nyilatkozat Németország közlemezési helyzetéről

Berlin. (Rador). A német birodalom közlemezési helyzetéről beszéve a német földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy a helyzet a birodalom élemezési politikája tekintetében teljesen kielégítő. A keleti térségben ugyan az élemezés szempontjából jelentős területeket veszítettünk, — mondotta a miniszter, — de e területek elvesztésének koránt sincs oly nagy jelentősége, mint amint az ellenséges hírvérés tulajdonit neki. A német földművelés, a német paraszti különben is teljes kárpótlást biztosít a veszteségeikért. A német paraszti teljesen tudatában van mai fontos feladatának és ennek megfelelően áll sorompóba a frontokon a tűzvonalban küzdők ellátására, — mondotta a német földművelésügyi miniszter.

Spellman érsek békepuhatolódzásai

Bucuresti. Mint a Viața című román lap jelenti Madridból, a spanyol főváros katolikus körében úgy vélik, hogy Spellman newyorki érsek legújabb utasításának az a célja, hogy a semleges és hadviselő államokban a békével kapcsolatban puhatolódzék.

A Wilhelmstrasse a német-török viszonyról

Berlin (Ep). A Wilhelmstrasse szóvivője kijelentette, hogy a német-török viszony alakulásában nem jelentkezett olyan látható intézkedés vagy esemény, amely a német-török vonatkozásokat új megvilágításba helyezné. Törökország egyéb külpolitikai vonatkozásai tekintetében a szóvivő nem foglalt állást.

Területi igényeiről is nyilatkozik már a moszkvai lengyel bizottság

Berlin. (Rador). A DNB Svájcban keresztül érkezett washingtoni hírt közli, amely szerint a lengyel nemzeti bizottság megalakításáról szóló moszkvai közlemény, az Egyesült Államokban is nagy benyomást keltett. Amint a sajtó állásfoglalásából kivjáglik, az Egyesült Államok kormányának nem volt előzetes tudomása erről az eseményről, minek következtében úgy vélik, hogy Washingtonban nem is gondolnak a moszkvai lengyel bizottság elismerésére. A további híradás szerint, a moszkvai lengyel hazafiak bizottsága, kiáltványában a lengyel nép egységét törvényes képviselőjének nyilvánította magát. Szerinte az ugynevezett londoni menekült kormány önmagát nevezte ki és így működésének nincs törvényes alapja. A moszkvai hazafiak, a londoni lengyel kormány tagjait holmi kalandoroknak nevezik. A moszkvai lengyel bizottság célkitűzéseiből még a következőket közlik: Az 1939-es árulók megbüntetésére, a nagy vidéki birtokok megszüntetése, a zsidó jogok visszaállítása, megtárlás Németország ellen, a lengyel határ kijterjesztése az Oderáig, a fengerhez való kijarat biztosítására pedig Kelet-Poroszország és Szilézia bekebelezése.

Nyilatkozott a londoni lengyel kormány

Stockholm. (Rador). A DNB jelenti: Mint előre látható volt, a londoni lengyel menekült kormány és a moszkvai lengyel nemzeti bizottság között fennálló ellentéték kiéleződtek. A londoni lengyel menekült kormány ugyanis nyilatkozatot tett közzé, amelyben egyenesen bitorlónak minősíti a moszkvai lengyel bizottságot és szemrehányást tesz magának a szovjet kormánynak is azért, hogy a lengyel ügyek intézésével oly embereket igyekeznek megbizni, akiknek törekvései és tervei nem képviselik a lengyel nép többségének akaratát, — közli a stockholmi jelentés.

A lengyel miniszterelnök és a külügyminiszter Edennel tárgyalt

Vichy. (Rador). Az OFI francia hírgyűnkötség jelenti, hogy Mikolajczyk és Romer tegnap a brit külügyminiszteriumban hosszasan tanácskoztak Edennel a moszkvai lengyel nemzeti bizottság kiáltványá ügyében. Ezt követően a londoni lengyel kormány minisztertanácsot tartott és behatóan megvizsgálta a helyzetet. Francia politikai körökben az a vé-

után von Scheele német gyalogsági tábornok mondott beszédét és miután a mai háboru nagy jelentőségére utalt, az összeesküvést megbélyegezve, kifejezésre juttatta a német népek Hitler Adolf iránt érzett szeretetét és a győzelemben való hitét. Schmidt Andreas néposportvezető mondott ezután beszédet és hangsúlyozta, hogy itt a külföldi némejség ugyanolyan hű, mint akkor volt, amikor az anyaországból kiindult. A német birodalom iránt ugyanaz az érzelmünk, mint egykoron — mondotta többek között — a Führer mögött pedig úgy állunk, mint talán még soha. A német nemzet elszakíthatatlan részét alkotjuk és tudjuk, hogy a német nemzetet a Führer testesíti meg.

Timisoara-Temesvárott a katonai és polgári hatóságok képviselőinek jelenlétében rendeztek ünnepélyes nagygyűlést: a Hitler iránt való hűség kifejezésére. Parsch Ottó körzetvezetői biztos mondott beszédet és hangsúlyozta, hogy Hitler a német birodalom lelke, aki a némejség életének tartalmát jelenti. A némejség újból híjet tesz a Führer és a mai harc mellett s amikor a ma háboruja mellett foglal állást, minden tagjától még nagyobb tevékenységet kíván. Végül felolvasta Schmidt néposportvezetőnek a romániai németekhez intézett felhívását. A felhívásban a néposportvezető a birodalom határain kívül élő németeknek Hitler küldetésében és a német birodalom örökkévalóságában való rendíthetetlen hitének ad kifejezést. „E napokban, így szól többek közt a felhívás, mindenki lássa, hogy mi németek a Reich egy részeként akarunk élni s a Führer leghűbb követői voltunk és maradunk.” „A birodalomnak és jövőnknek érdekében a német vérségi és rendi közösségnek elvaszthatatlan tagja akarunk lenni”.

Van-e „foszforesó” a légtámadásoknál?

Berlin. A német birodalmi légvédelmi szövetség elnöksége magyarázatot adott ki azzal az jsméltelen felbukkanó állítással kapcsolatban, hogy az ellenséges terrorrepülőek megtámadta városokra „Foszforesó” hullott alá. Ez tévedés. A foszforesó hullásának látszatát elsősorban az ugynevezett céljelző-bombák idézik elő. Mikor ugyanis ezek földet érnek, felrobbanásukkor a bombahüvelyből mintegy 60 világítópálcát dobnak fel, 500—800 méter magasságba a föld színe fölé. Ezek aztán szétszóródnak és egyre erősebb lánggal hullanak lefelé, ami valóban lángos benyomást keljt. Ez a jelenség távolról nézve még feltűnőbb látszik.

A szorosan vetjt megtámadott ponton is keltekezhetik foszforesó látszata. Ezt a légtámadásnál előforduló két lehetőség okozhatja. Az egyik akkor állhat elő, amikor az ellenséges bombázót a saját erők támadják meg sikeresen. Előfordul ilyenkor, hogy a lángba borult ellenséges repülőgép, különösen, ha gyújtóbombaterhét közvejen találat érte, nagy magasságban felrobban. Ezzel a fölygyújtóanyag kiszabadulva, szétszór és égvé hull a föld felé.

A Déli Hírlap

A termés betakarításnak derékán a nemzeti gazdasági miniszterium szabályozta a mezőgazdasági termékek adás-vételét és forgalmát. A rendelet törvény szerinti a bura, rozs, kukorica, repce, borsó, bab, lenese adás-vétele és forgalma szabad; a pát, zabot, napraforgót, len-, kender- és szójamag azonban csak a katonai és polgári ellátási államtitkárság engedélyvel adható el (M. O. 1944 VII. 22., 397. szám rendeletörvény).

A gabonafélék árának legutóbb történt megállapítása után a minisztertanács ug döntött, hogy a buzaliszt, buzadara, kenyér és zsemlye árának felülvizsgálásán ezen cikkek eladása után a számlabélyeg illeték az április 23-án felemlt 1,5 százalékhelyett 1 százaléket és a rendkívüli nemzetvédelmi illeték 12 százalékhelyett 1 százalékhelyett marad (M. O. 1944 VII. 20., 483. számú minisztertanácsi napló).

Ide tartozik az országos ár-kormánybittóság szabályozó rendelete az ideit takalmány áráról (M. O. 1944 VII. 20., 463. számú rendelet).

A hadsereg fehérmű szükségletének biztosítására — mint erről részletesen beszámoltunk — az ország minden nagykorlakosát arra kötelezték, hogy meghatározott mennyiségű fehérműt szolgáltatasson be. A beszolgáltatás határideje 1944 október 1. (M. O. 1944 VII. 21., 390. számú rendeletörvény).

A bombakárosult házigazda részére a 1943. április 6-i lakbértörvény módosításával megadták a jogot arra, hogy lakójá lakásából kilakoltassa. Ugyanekkor azonban intézkedés történt az így kilakoltatott személyek számára lakás rekvirálásának lehejőségéről (M. O. 1944 VII. 21., 391. számú rendelettörvény, M. O. 1944 VII. 21. 489. számú minisztertanácsi napló). Ismer tejesüket a Figyelő más részében közöljük. Azt a háztulajdonost vagy főbérlet, aki nála rekvirált lakásban vagy lakrészt lakó személyt a használatban zavarja az a céllal, hogy a lakás vagy lakrészt elhagyására késztesse, 2 évtől 5 évig terjedő elzárással és 10.000 lejtől 100.000 lejig terjedő bírsággal büntetik. Háború és mozgósítás idején a büntetés 3 évtől 8 évig terjedő elzárás és 50.000 lejtől 500.000 lejig terjedő bírság (M. O. 1944. VII. 20., 338. számú rendelettörvény).

Ismeretes, hogy más országok mintájára a román rádió is közlül hallgatóival jelenlést a légi helyzetéről. Annak érdekében hogy a helyzetjelentést minél többen meg hallgathassák, a rádiótársaságot arra kötelezték, hogy az ország főbb városainak adó állomást létesítsen. A legalább 5 millió lej alapokkijű részvénytársaság, a szoruló és fogyasztási helyiségek és szállodal tulajdonosra az a kötelezettség hárú hogy rádióvevő készüléket szereljen fé szinten a légi helyzetjelentést meghallgatásának könnyítésére. A rendelkezés végrehajtására 60 napi határidőt adtak. (M. O. 1944. VII. 22., 393. számú rendelettörvény).

Az állami (CNR) házakra kivettelt adókat és illeékeket 1944. április 1-től a bérfizetű (Universul, 1944. VII. 26., 201. szám). Ezzel egyidőben a pénzügyminiszterium utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy az állami házak után járó épületadó behajtását szorgalmazza (Universul, 1944. VI. 21., 199. szám).

Az egységes és minden munkavállalór kötelező újfajta munkakönyv kibocsátásának munkálatainak ellenőrzésére bizottságot létesítettek. (M. O. 1944. VII. 19., 8813. számú rendelet). A munkakönyv kiállításához szükséges úrlapok benyújtásának határidejét egyébként augusztus 15-ig ismét meg hosszabbították (Universul, 1944 VII. 23. 201. szám). Meghosszabbították a személyzeti kimutatások benyújtásának a határidejét is július 31-ig. (Universul, 1944 VI. 23., 201. szám).

A fizetési bizonylatok kibocsátása minjt a pénzügyminiszterium közli — a számlakész árfolyamon történik s a bankok amelyek e bizonylatokkal ügyletet végeznek, csak 1 százalékhelyt számíthatnak, a nemzeti bankon kívül a fizetést bizonylat-

lemény alakult ki, hogy a londoni lengyel kormány elvesztette a játszmát.

A román hadsereg-főparancsnokság közleménye

Bucuresti. (Rador). A román hadsereg-főparancsnokság július 25-én kel közleménye: A Dnyeszter alsó folyásánál, Közép-Besszarabiában és a moldvai fronton csak mérsékelt harci tevékenység volt.

György angol király Közép-Olaszországban

Amszterdam. (Rador). Az angol rádió közölte, hogy György angol király, az arcvonalon teendő szemleutrá, Közép-Olaszországba érkezett.

A romániai németek tüntető nagygyűlései Hitler meletjt

Timisoara-Temesvár. Románia németlakta vidékein a németek mindenütt ünnepsége keretében jutatták kifejezésre a Führerhez való ragaszkodásukat, hűségüket és élesen elítélték a német nép vezére ellen elkövetett merényletet. Először Medias-Medgyesen rendeztek tüntető nagygyűlést, majd minden olyan városban és községben, ahol németek is laknak. Braşov-Brassóban a némejség a német véderővel egyetemben rendezett ünnepséget, a román hatóságok képviselőinek jelenlétében. Különböző alakulatok díszfelvonulása

Legújabb

Molotov tájékoztatta az angol kormányt a moszkvai lengyel bizottsággal kötött egyezményről

Berlin. (Rador). A londoni lengyel menekült kormány és az új moszkvai lengyel kommunista bizottság közötti ellentét mind nagyobb méreteket ölt és felszínre jut a Szovjet-Unió és az angol-amerikaiak között lappangó ellentét is. Cordell Hull, az Egyesült Államok külügyminisztere nem hajlandó ebben az ügyben nyilatkozni. A Reuter angol hírgyűnkötség szerdán reggel közölte, hogy Molotov, a Szovjet-Unió külügyi népbiztosa, hivatalosan tudomására hozta az angol kormánynak, hogy a Szovjet-Unió és a moszkvai lengyel felszabadító bizottság között, a lengyel területnek, a vörös hadsereg által történő kezgázgatására nézve egyezmény jött létre.

Szakácsot vagy szakácsnőt

azonnali belépésre keres a „DIERQUELLE“ vendéglő. Bombázás ellen biztosan védő óvóhelyünk van. Braşov, Bărijiu-utca 13.

gazdasági és jogi figyelője

Főmunkatársak: CSAKANY BELA dr. TAKÁTS LAJOS dr.

tal kizárólag a Banca Românească, a Banca Comercială Română, a Banca Albina, a Banca de Credit Român, a Banca Chrisso- loveni, a Banca Urbană, a Banca de Scout a României, a Banca Comercială Italiană și Română, a Banca de Comerț din București, a Creditul National Industrial și a Casa de Finantare și Amortizare végezhet ügyelet.

(Argus, 1944 VII. 23., 9357. szám). Az országos ár-kormánybizottság a héten a papírgyári munkások részére állapított meg új munkabért (M. O. 1944 VII. 22., 465. számú rendelet); szabályozta a kormánybizottság a parafingyertya árát is (M. O. 1944. VII. 22., 464. számú rendelet). (P. J.)

A bombakárosult háztulajdonos joga a bérlő kilakoltatására

A légitámadások és más háborus események következtében lakás nélküli maradt háztulajdonosok kilakoltatási jogát az 1943. április 6-ji lakbértörvény módosításával az igazságügyi miniszterium kibővítette. Ugyanezektől azonban a módosított rendeltörvény alkalmazása folytán lakás nélküli maradt bérlők elszállásolására nézve minisztertanácsi naplóval történt intézkedés.

A javai lakbértörvényt módosító rendeltörvény értelmében az a háztulajdonos, aki saját maga, vagy felesége nevében 1944. július 21. előtt tulajdonosa volt az ingatlannak, lakója kilakoltatását kérheti ha: 1.) szabályszerűen kiállított bombakárosultsági lapja van, vagy pedig olyan területen lakott, amelyet hadműveletek miatt elhagynia kell, a ház vagy lakás, amelynek kiürítését kéri, az előbbi okok miatt saját részére lakás, kereskedelmi, illetve ipar, gyermek részére pedig lakás céljára szükséges.

Még akkor is, ha a háztulajdonos a feltételeknek megfelel, a bérlő nem köteles a bérleményből távozni, ha a) Románia valamelyik háborújából való hadirokkant, hadiöngyógyes, hadiárnyas, vagy a hadműveleti területen mozgósított személy, b) a háborúban meghalt, eltűnt és fogságba esett személy felesége, szülője és kiskorú leszármazottja, c) közhatalóság, kórház, étkező, ellátási hivatal (economat) és közhasznú intézmény, d) a diplomáciai, konzuli és külföldi misszió tagja.

A főbérlő kilakoltatásával egyidőben az albérlő lakbér-szerződése is megszűnik.

Ha a háztulajdonosnak, aki a rendelkezések nyújtotta lehetőséget felhasználja, két vagy több ingatlana van, akkor először a nem házas majd a kevesebb tagú családdal rendelkező, utána pedig a nem köztisztviselő bérlőjét szólíthatja fel bérleménye elhagyására. A román népi származású bérlők csak más hajtás kötelesek távozni a bérleményből.

Ha a bérlő a háztulajdonos felszólítására nem távozik a bérleményből, a háztulajdonos a bombakár elszívásától számított 30 napon belül az illetékes járőrhatóságtól kérheti a kilakoltatási eljárás megindítását.

Az így kilakoltatott bérlők a rendőrhatalósághoz fordulva rekvirált lakás kiadására tarthatnak igényt. Ahhoz, hogy igényjogosultságát alátámassza, a bérlőnek igazolni kell, hogy előbbi bérleménye is ugyanabban a városban vagy faluban volt s ott maradását elfoglaltságának természetéből teszi szükségessé (közpisztvjselők stb.).

A rekvirált lakásért megfelelő bér fizetendő. A rekvirálásnál tekintetbe veszik mind annak a személynek aki részére történt a rekvirálás, mind annak a személynek akitől történt a rekvirálás, a foglalkozását és helyzetét. A hadműveleti területen mozgósított személyektől és hadirokkantaktól csak akkor lehet lakást rekvirálni, ha más rendelkezésre álló lakás nincsen.

Milyen adó és illeték fizethető a fizetési bizonylattal!

(Második rész)

A fizetési bizonylatok névszerűen tulajdonosai teljes összegében kifizethetők vonatkozó adó- és illetéktartozásaikat.

Mindazok, akikre forgatás útján szállt át a bizonylatok tulajdonjoga, csak felelő összeg erejéig fizethetik ki vonatkozó tartozásaikat, de csak akkor, ha egyidejűleg a másik felét készpénzzel egyenlítik ki.

A bizonylatok névszerűen tulajdonosai e bizonylatokkal az 1944. évi nem-

zetvédelmi kölcsönöket is fizethetik. A fizetési bizonylatok kibocsátásával, forgatásával, adás-vételével, zálogbavételével járó összes műveletek adó- és illetékmentesek. A bizonylatokat az állam és közhatalok névértékük erejéig óvadék fejében elfogadják. Bármikor nagyobb vagy kisebb címletekre is átválthatók. A bizonylatokkal való adó- és illetékfizetésekor a szokott mérőszámok és előnyök ép úgy érvényesek, mint a készpénzfizetésnél. (.)

Kérdéseim — mi felelünk

H. A. Timișoara-Temesvár. Adott esetben az alkalmazott azonnal elbocsátható, mert a tisztességtelen versenyről szóló törvény az ily eseményt tiltja és a munkaszerződésről szóló törvény 76. szakaszának c.) és d.) pontja alkalmazható. Ajánlatos előzetes ügyvédi tanácsadás. (.)

K. S. ARAD. A kiköltöztetett személyek (evacuati) elhelyezéséről intézkedő 233. számú belügyminiszteri rendelet (megjelent a hivatalos lap 1944 március 8-i számában) 6. szakaszának utolsó bekezdése világosan leszögezi, hogy azok a személyek, akiknek lehetőségük van rá (au posibilități de plată) a rekvirálási bónuson felintéztetett lakbért havonta fizetni kötelesek. Ha, amint Ön állítja, az Önnek lakó személynek rendes fizetése van, úgy kérje tőle az illető lakrésze első lakbér fizetését. (Oe.)

Öz. Sz. F. né. Dumbraveni-Erzsébetváros. Ha a végrendelet 1943 szeptember 15. előtt kelt, amikor tehát még az 1875. évi XVI. t. c. volt érvényben, a bíróság döntése helyes, mivel a végrendelet nem felel meg a törvényes alakfi-

tételeknek. Ha azonban a végrendelet a fenti időpont után kelt, amikor tehát már a román magánjog volt érvényben, bírői belátástól függ, vajjon a két tanu vallomását elegendő bizonyítéknak ismeri-e el az elvesztett végrendelet rekonstrukciójára. Ez esetben ajánlatos az elsőfokú ítélet megfellebbezése. (—)

B. G. DEVA-DEVA: Tekintettel korára, Ön nem érintik a légvédelmi munkakötelezettségre vonatkozó rendelkezések. (—)

A. Gy. Seuca-Szőkefalva. Falusi kisiparos minősége és az, hogy segéd nélkül dolgozik, nem mentesíti az alól, hogy készletpénz kocsijának vagy szekerének eladásáról kereskedő és iparos vevőjének 1000 lejen, magánszemélyeknek 10.000 lejen felül számlát állítson ki. Hasonlóképpen 6 százalékos jegyzéket is kell kiállítania 100 lejen felül az eladásokról. Javításokról, ha nem ad hozzá anyagot, nem kell jegyzék, és számla helyett ily esetben elég a költségjegyzék. Csak akkor kell üzleti könyvet vezetnie, ha mint falusi iparosnak 150.000 lejnél magasabb adóalapja van. (.)

Julius 28-a, péntek
Róm. kat.: Ince
Protest.: Ince
Ortod.: Prohor

HIREK

Napkelte: 4.31 ó.
Napny.: 19.41 ó.
Holdkelte: 12.37 ó.
Holdny.: 23.31 ó.

Szerkesztőség: Timișoara I., Bul. Regina Maria 3, távbeszélő 50-78. — Kiadóhivatal: Timișoara I., Piața Brătianu 3, távbeszélő 23-10. — Előfizetés; ár: Egy hónapra helyben és vidéken, kézbesítéssel 200 lej, előre fizetve három hónapra 570 lej, címszalaggal küldve, vidékre, postán egy hónapra 154 lej. Videk előfizetők, ha nem csekken fizetik az előfizetési díjat, ez 20 lejjel nagyobb a bélyegdíjért. Postatakarékpénztári (CEC) csekk száma 85.628. — Kéziratokat nem örlünk meg és nem küldünk vissza. — Aradon előfizetők Metianu-utca 6, hirdetések Eminescu-utca 4, szám alatt, Reclama rodában. Távbeszélő: 17-11.

— A DELI HIRLAP LEGKÖZELLEBI SZÁMA a papírosítás jelenlegi rendjére való tekintettel szombaton reggel, a rendes időben jelenik meg.

— Szentségimádás az Irgalmasok templomában. A timișoarai-temesvári Irgalmas-rend templomában július 30-án, vasárnap szentségimádás lesz. Szentségkiáltással a reggeli szentmise után történik. Este 7 órakor szentbeszédet tartanak, majd áldásosztás és szentségbejétel.

— Ideiglenes érettségi bizonylatok. (București). A nemzetművelési miniszterium közli azokkal az érettségizett ifjakkal, akik katonai bevonulás előtt állnak, hogy a katonai hatóságnak való bemutatás végett az illetékes tanfelügyelőségtől ideiglenes érettségi bizonylat kiállítását kérik (Rador).

— Pályázati hirdetés az Uileac de Beiuși-ben (Bihar m.) ref. egyház rendezésére. Tanítói fizetés: évi 60.000 lej készpénz, 9 köböl buza, 9 köböl tengeri és 9 köbméter fa beszállítva. Lakás és felkért. Kántori fizetés: 3 köböl buza, 3 köböl tengeri, 3 köbméter fa, egy kat. hold és 800 négyszögöl szántó-föld. A közszé jó éghajlat, szép helyen fekszik. Posta, vasúti állomás helyben. Kötelese a reá bizott III.—VII. vegyes osztályok vezetése, az összes kulturális munkákban való segédkezés és szükség esetén a lelkes helyettesítése. Pályázati kérvények f. évi augusztus 21-ig adandók be, és az állás szeptember 1-én elfoglalandó. Nők is pályázhatnak. Uileac de Beiuș, 1944. július 21. Presbiterium.

— A GYORS ÁLOM. Gyakran megállapították már, hogy az ember bizonyos helyzetekben, így halálveszedelem, főleg földoklás idején, rövid másodpercek alatt az egész életét a szeme előtt látja elvonulni. Ez annyit jelent, hogy az a gyorsaság, amellyel elképzeléseink normális esetekben lepergnek, hallatlan mértékben fokozódhatik. A tapasztalat bizonyítja, hogy az álmok is elképzelhetetlen gyorsasággal perognak le. Egyik leghíresebb példa erre Gerhart Hauptmann-nak, a híres német írónak élménye, aki egyik ifjúkori művének leírásánál utal egy ilyen gyors álom lefolyására, amelynek idejét véletlenül sikerült megállapítania, ugyanis két csengetés között pergett le. Ez az időszak csupán 5—6 másodpercig tartott. Ha ezt a hosszú álmot a valóságban filmre vennék és lepergetnék, úgy az álmobeli események levetítése órákat venne igénybe.

A RO - Timișoara-Temesvár

Előskészületben VIVI GIOI
— Ügyeletes gyógyszerárak. Julius 27-e, csütörtök: Arad: Janka (Regel Ferdinánd-ut, 25), Butta (Avram Iancu-tér). — Timișoara-Temesvár: I.: Götz (Brătianu-tér), II.: Jahner R. (Ștefan cel Mare-u., 3), III. és IV.: Keller (Carol kör-út, 27), V.: Corvin (Cioșca-u. 18). — Julius 28-a, péntek: Arad: Niedermayer (szerb palota), Starbale (Regina Maria-ut, 8). — Timișoara-Temesvár: I.: Minerva (10 Mai-u., 5), II. Keller (3 August-u.), III.: Sárga (Lahovary-tér), IV.: Diana (Brătianu-u., 29), V.: Corvin (Cioșca-utca, 18).

— Aradi olvasóinkkal közöljük, hogy legújabbban néhány előfizető lap-példányunk felszáradt. A példányonként való árusítást az új előfizetők felvétele következtében csökkentjük, majd pedig megszüntetjük. Akik tehát ma naponként vásárolják a lapot, azokkal megeshetik, hogy később újság nélkül maradnak, ha nem fizetnek elő iradókban, Metianu-u., 6. szám alatt.

— Új élelmiszer-jegyfüzetek. A jelenleg érvényes élelmiszer-jegyfüzetekben lévő kenyérgyűjtemény — mint a timișoarai-temesvári városi közlelmiszeri szolgálat részéről közlik — már csak a jövő hónapra elegendő. A közlelmiszeri szolgálat hivatalában az a felfogás uralkodik, hogy ennek következtében augusztus hónap folyamán új élelmiszer-jegyfüzetek kerülnek majd kiadásra. Ez abban az esetben várható, ha az eddigi élelmiszer-jegyrendszerben nem történik valamelyes változás.

HIREK 1 MONDATBAN

— AZ 1941—42. ÉVI ÁRVIZSZERENCSÉTELNÉSÉGEK után Magyarországon 10.500 új családi házat építettek és 23.000 házat helyreállítottak. HARMINCEZER norvég gyermek napi étkeztetését bonyolítja le a svédok norvégiai segélyző bizottsága.

— Gázlárocsot kell az óvóhelyre vinni. Timișoara-Temesvár város légvédelmi hivatala a belügyminiszterium légvédelmi igazgatóságának rendelkezése és a légvédelmi parancsnokság határozata alapján felhívja a város lakosságát és a légvédelmi készülséget, hogy riadó idején az óvóhelyre mindenki gázlárocsot vigyen magával. A gázlároc ugyanis nemcsak a gázok ellen szolgál védelemt, hanem egyben a füst ellen is, amely tömeges gyújtóbomba-támadás alkalmával keletkezhetik.

— Biztonságba helyezték a timișoarai-temesvári muzeum értékeit. A timișoarai-temesvári muzeum gyűjteményeit, több éven át tartó rendezési munkával a városi kórtulajdonban helyezték el. A muzeum több osztályát látogatók számára megnyitották. A mai idők következménye volt, hogy a muzeum értékesebb gyűjteményeit a ládába csomagolták és elszállították. Ládába kerültek a városi könyvtár értékesebb könyvei, főleg a tudományos művek és ezeket is elszállították. A városi könyvtár igazgatósága most azon van, hogy az olvasóknak kölcsönözött könyveket haladéktalanul visszaszerezze. Az olvasásra kiadott könyvek bevonását azért is szükségesnek látják, mert sokan elhagyják lakhelyüket és vidékre költöztek.

Találkoztunk és szerelem lett belőle

— Zsidók jelentkezése Timișoara-Temesvárott. A hadkiegészítő parancsnokság felhívja az 1916—1947. korosztályba tartozó itthon lévő (disponibil) la vatra), valamint munkaországba becszott, de orvosi vizsgálatra hazaküldött vagy betegszabadság emélen itthon tartózkodó zsidókat, hogy július 28-án, pénteken reggel 6 órakor katonai könyvesekfüjűkkel együtt a hadkiegészítő parancsnokságon jelentkezzenek.

Magyar szívevel
A MAGYAR BOMBÁKAROSULTAK
JAVÁRA

délbihori-délibihari magyar testvéreink (Tineu-Tenke) második adományára a bihori-bihari népközösségi tagozat utján: Piroška, II. osztályos tanuló 2000, ifj. M. Köteles Ferenc 2000, Laci bácsi, Ambruzs Sándor, Boros János gazdálkodó, J. Jámber János gazdálkodó, Megyeri Lajka és Magyar Imre egyenként 1000, egy igehallgató nő, Bihari Ferenc, ifj. Cs. Jenei Gyula, Koszta Graciánne, J. Jámber Sándor gazdálkodó és Moczi Gábor szabó egyenként 500, id. Köteles József 200, K. Bertai Sándor 250, ifj. J. Köteles József 100, Magyar Margitka (perselyéből) 340 lej.

— Gyászmise a timisoarai-temesvári bombatámadás halotyjáért és mise a békéért. A Timisoarai-Temesvár erzsébetvárosi római katolikus plébániatemplomban július 28-án, pénteken reggel 8 órakor gyászmisét tartanak a július 3-1 bombatámadás római katolikus áldozatainak lelki üdvéért. Szombaton, július 29-én reggel 8 órakor ugyancsak az erzsébetvárosi római katolikus plébániatemplomban mise lesz a békéért.

— Gépjárművek felülvizsgálása. A timisoarai-temesvári hadkiegészítő parancsnokság közli, hogy a nagyvezérkar 476.700/944. számú rendelete értelmében a gépi járművek hajtás- és forgalmi engedélynek kiadásával egyidejűleg végzik a járművek általános felülvizsgálását. A felülvizsgálást három bizottság végzi, amely Timisoara-Temesvártól a Vadászokéban működik, ahol a járműveket be kell mutatni. A bizottságok július 25-én, 26-án, 27-én, 28-án és 29-én délután 3 és fél 9 óra között működnek. A bizottság előtt a timisorontali-temesorontali hadkiegészítő parancsnokság területén lévő, valamint a más hadkiegészítő parancsnokságok területéről való mindenféle járművet be kell mutatni. Hasonlóan be kell mutatni az e területen lévő menekült gépjárműveit is. A bemutatás alkalmával a járművek tulajdonosai a gépkocsikra vonatkozó mindenféle okmányt (szállítási lapot, régi forgalmi engedélyt, pénzügyi engedélyt stb.) is bemutatják. A megye területén lévő gépjárműveket, amelyeket nem lehet Timisoara-Temesvárra hozni, a szolgabírósgón kell bemutatni, ahol a bizottságok július 31-én, augusztus 1-én, 2-án és 3-án működnek.

Timisoara Temesvár **CORSO-MOZI** előadás 1 évbeszélő: 38-96 3, 5, 7, 9-kor Bej. szám 6-1103-1939
Ujdonság **MANON** ALIDA VALLI és VITTORIO mátki k. z. ve de SICA a tőszerepben.
Puccini zenéjével — G. Gh. énekkel — Pompás, káprázatos, ünnökölő

— Ujból szabad a kifli forgalomba hozatala. A timisoarai-temesvári prefektúra gazdasági hivatala rendeletet kapott, amely szerint a kifli sütését és forgalomba hozatalát újból szabaddá tették. A megyei prefektúra értesítette már a városi közlelmzési hivatalt.

— Légvédelmi töendők. (Saj. tud.) Az aradi légvédelmi parancsnokság újból felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy a lakások ablakait légiriadókor ki kell nyitni, a belső ablakokat azonban le kell venni és biztonságba helyezni. Légiriadókor tilos fák alatt vagy közterekben a szabadban maradni. Minden családnak első segélynyújtáshoz szükséges egészségügyi felszereléssel kell rendelkeznie.

— „Üzenet” hozott — pénzt akart szerezni. Novacek Magda timisoarai-temesvári asszonytól megjelent egy férfi azzal, hogy Novaceknek katonai szolgálatot teljesítő férjétől üdvözlét hoz. Közölte egyben, hogy a férj kivánságára 20.000 lejért kérjen és azt vigye el neki. Novaceknek kijelentette, hogy csak 15.000 lej készpénzzel rendelkezik és ezt átadja. A pénzzel együtt levelet is akart küldeni férjének. A levelet írás ürügye alatt eltávozt és az esetről távbeszélőn nyomban értesítette a rendőrséget. Ennek közgei rövidesen meg is jelentek és az üzenetet hozó férfitben Cata Proca nevű carasi-krassómegei illetőségű család ismerték fel, akinek már több kellemtelen ügye akadt a hatóságokkal. A család tartóztatották.

SPORT

A külföldi atlétika hírei

Hollandiában Van Osta 11 mp-et futott 100-on, Biack 50,8-at 400-on, Sijjk 3:58,1-el győzött 1500-on. Wellgrdieck ke-rek 7 métert ugrott távolba.

Franciaországban, a párizsi atlétikai bajnokságok során, a fiatal Fous-sard 11-et futott a 100-on és 21,8-at a 200-on, Marcillac 48,5-el győzött 400-on, Chef d'Hotel 1:54,7-el 800-on, Pujazon 3:55,4-el 1500-on, 110-es gáton Maignan 15,2-vel, 400-as gáton Cros 54,7-el lett bajnok. Az ügyességi számokban Ioanblanc 711-et ugrott távolba és Breitmann 390-et ugrott ruddal.

Horvátországban Kotnik 15:50-et futott 5000 m-en és Flass 4:12,8-at 1500 m-en, Gereyhajtásban Urbic 53 m-t ért el. Dániában a KIF Kopenhága 4x800 m-es váltója 7:54,2-vel új dán csúcsered-ményt ért el.

Finnországban a helsinki Olimpiai-stadionban futották azt a nagy 5000 m-es versenyt, amelyet a finn Heino nyert meg 14:11,4 idővel, a sokkal esélyesebb svéd Jacobsson előtt, akinek ideje 14:19,8. Heino, aki most 30 éves, a háborus atlétika felfedezése, mert csak mint katona kezdett sportolni. Ugyanezen a versenyen még a következő eredmények voltak: 100 m Si-mola 11,3, 400 m Merisavo 51,4, 1500 m Siiljaloppi 3:55,8, gerey Nikanen 67,22.

— Elítélt rendőrügynök. Az orvital-orvicszabányai törvényszék a moldova-vechej-ómdolvai rendőrséghez beoz-tott Suju Anon rendőrségi ügynököt szolgálatának indokolatlan elhagyásá-riáért 6 havi börtönrre ítélte.

ARO-MOZI, TIMISOARA. Telef.: 49-97

Légórajmi tudnivalók

Rögtönzött árok — vagy gödöróvóhelyek

III.

Ha az óvóhely kiducolására és kibéle-lésére nincs elég erős botfánk (6—8 cm) vagy pallónk, használhatunk vékonyabb deszkát vagy rőzsét is, de ha a nyílást ezekkel hidaljuk át, ügyeljünk arra, hogy csak annyj rődsét rakjunk rá, amennyit elbir. Az óvóárkot megtört vonalban kell ásniuk. Ügyeljünk arra, hogy a legbelsőbb részekről a bejáratok felé az ároknak esése legyen. Jót, ha a bejárat, vagy a bebújó nyílás mellett fa-ráccsal fedett víznyelő gödröt készítenk.

Ha csak 3—4 személy elhelyezéséről van szó, amiről különösen a falvakban van szó, úgy négy-szögletes alapraju vagy veremserűi óvógödört is készí-thetünk. Ehhez nem kell menedékes vagy lépesős lejáró. A befedésen buvónyí-lást hagyjunk, amelyhez létrát támasztha-tunk. A bebújónyílást csapajtóval te-gyük zárhatóvá.

A lejáratot, akár óvóhelyről, akár óvógödörrel van szó, megtört vonalban építsük meg. Ha erre nincs elég hely, akkor a bejárat elé készítsünk szilánk-fogó gátfalat, az árokból vagy gödörből kiásojt fölből.

Igen alkalmas, sőt szükséges, hogy a mind két végén megtört vonalú fedett

óvóároknak ajtaja is legyen. Még a rögtönzött ajtó is kell, máséket az óvóhely kellemtelenül léghuzatossá lehet.

Egyes személyek védelmére kerek, úgynevezett kút-óvólyukat készíthetünk. Ezeket beomlás ellen úgy védhetjük, hogy nagyobb hordót súlyoztunk beléjük. A hordóra megfelelő, vastag fa-fődelet szerkesztünk. Az ilyen óvóhely elkészítésére kevés munka és kevés költség kell, mégis megteszi a jó szolgálá-tot, védeltséget nyújt.

Az itt elmondottak általános tájékoztatásra szolgálnak, természetes tehát, hogy az egyéni találményság és ügyesség jó módosításokat végezhet rajtuk. Törökdedjünk mindenképpen arra, hogy akár városban, akár faluhelyen lakunk, akár több személy védelméről van szó, akár csak egyetlen emberéről, hajtuk végre a testi épségünk, egészségünk és életünk védelmére a szakszori hozzá-értéssel adott utasításokat. Kényelmes-kedésünknek vagy oktatlan takarékos-ságunknak igen nagy lehet az ára. Nem a késő bánat, hanem az a gyors cselek-vés segíthet rajtunk: védekezniünk anvgai erőnk és munkánk teljes harcba-vetésével.

A feleség

Ma, JENNY JUGO—

WILLY FRITSCH pompás, újajta vi-g-játéka. Előadás naponta 3, 5 és 7-kor.

Apróhirdetések

ÖZVEGY SZINHAZI karnagy és zene-szerző keres augusztus elsejére, lehető-leg a bujaci kerületben különbejáraru, butorozott szobát. Ajánlatokat a Reclá-mába kér. Arad, Eminescu-utca, 4. (2226) * BEJARONOT, IDŐSEBBET, alkalmaznak kéttagu családban. Arad, Deseanu-utca, 10. (2227) * MOSAST, ta-karítást vállalok. Cim a Reclámában. Arad, Eminescu-utca, 4. (2228) * GYER-MEK mellé vidékre menne jólelkű, fiatal nő. Leveleket „Románul—magyarul” jellegére a Reclámába. Arad, Eminescu-utca, 4. (2229) * BUCURESTIBE UTA-ZOM. Bármilyen magán- vagy kereske-delmi jellegű megbízás lelkiismeretes elintézését vállalom. Címeket „Bucur-esti” jellegére a Reclámába. Arad, Emi-nescu-utca, 4. (2230) * TÖMÖR nagy könyv- és pratszékény és egy ruha-székény, mind a kettő kitűnő állapotban, közöses miatt olcsón eladó. Arad, Doamna Balasa-utca, 149. * VENNEK VALÓDI keleti, teljesen jó állapotú öszekelő szőnyegeket. Ügynököktől nem. Címeket a Reclámába. Arad, Emi-nescu-utca, 4. (875)

KOMBINÁLT SZEKERÉNY, rekamiér és konyha-butor eladó. Érdeklődj d. u. 4—7 óra között. Marion-szalón. Timi-soara, I., Regele Ferdinand-körút, 4. Távbeszélő 17-65. (3973) * FŐZNI TU-DÓ, MEGBIZHATÓ bejárónót augusz-tus 1-re keresek. Timisoara, II., 3 August-utca, 7, 4. ajtó. (3974) * VILÁ-GOSKEK, alig használt gyermekkocsi eladó. Timisoara, II., Gloriei-u., 22. (3975) * GYAKORLOTT, megbizható dió-törő nőket felfogad a Biró-féle dió-törő üzem. Timisoara, II., Daclor-u., 23. (3976) * KIS HAZTARTÁSBA főzni tudó mindeneset keresnek. Jelentkezés reggel 7—8 vagy d. u. 5—6 óra között. Karsay, Timisoara, III., Remus-u., 15. (3977) * ÜRES ÜVEGEK sürgősen el-adók. Timisoara, I., Eugen de Savoya-u., 10. (3978) * EGYEDÜLÁLLÓ nőnél, földszintes, a városon kívül fekvő ház-ban keresnek ápolást idősebb hölgy részére. Timisoara, I., Ady-u., 2., II. em., 15. ajtó. (3979) * VASPLEH HORDÓK, 200 literesek, homoknak, víznek és tűz-oltásra valók, eladó. „Cosmos”, Timisoa-ra, IV., I. Vacarescu-u., 34. Bej. szám 50/11648/1943. (3966) * NEVELŐNŐ, állást keres elsejére. Falura is megy.

„Nevelőnő” a jellegje. (3968) * ARUSI-TONÓ, éves gyakorlatu, azonnalra keres állást. „Elarusitónó” jellegje. (3969) * KERESÜNK egy száraz, 4x5 m-es pin-celhelyiséget, és egy 4x5 m-es földszíni helyiséget, gépek és áru raktározására. Timisoara, III., Domnija Balasa-u., 10. Távbeszélő 20-84. (3970) * VARRÓGÉ-PEK JAVÍTÁSÁT a tulajdonosnál vál-lalom. Eladok süllyszékhét Singer-varró-gépet. Timisoara, II., J. Creanga-u., 5. Távbeszélő 24-03. (3971) * ELADÓ 40 drb. 8 hetes yorki malac, 2 drb. 6 hóna-nos yorki tenyészkán hasonlóval kicse-relendő. Mörjcz József, Giera. (3972) * GYERMEK-SPORTKOCSI és férfike-rékpár eladó. Mindkettő jó állapotban van. Jó gumijaik vannak. Elastica. Ti-misoara, I., Corso-utca, 1. (3965) * HÁZVEZETŐNÖT, római katolikus val-lásut, többéves bizonyítvánnyal, vagy jó ajánlással, augusztus 1-re keresek. Németül beszélő előnyben. Jelentkezzék a Déli Hírlap kiadóhivatalban. (5540) * KÖNYVEKET VESZ, magyar, francia és angol regényeket, darabonként is. Arta Frumosa, Timisoara, IV., Carol-körút, 8. Távb.: 35-27. Szemben a Mária-val. Bej. szám 261/941. (3935) * KE-RESEK KÉT SZOBÁS, állandó lakást a

külvárosban, Timisoara, III., D. Balasa-u., 11., 4. ajtó. (3980) * KAPPEL-IRÓ-GEP, valamint két lököcsei (árúnak) jó állapotban, olcsón eladó. Távbeszé-lő 21-70. Reggel 8—12 óra között. (3981) ALFA SEPARATOR képviselő a „Ingrico” Rjeh. Rieger mérnök R. Timisoarai kirendeltség irodáját a III. kerületi Carol-körút 1. alatt megnyitot-tuk. Üzleti órák 8—14-ig. Villamos meg-álló: a Mária-szobor. Bejárat a kapu alatt. (3896) * CSECEMÖGONDOZÓ-NŐ, nagy gyakorlatu, azonnalra keres megfelelő állást. Cim a timisoarai kiadó-ban. (3963) * POLOSKARTAS VALLALOK. Bővebbet 51-00 távb. szá-lalatt. (3951) * PÁPLAN VARRAS-t javítást vállalom. Biróné, Timisoara, II. M. Joffre-u., 19. (3952) * GYERMEK SPORTKOCSI, mély, gyermekágy, láb-nyomás gyermekautó, mind jó állapot-ban lévő, eladó. Timisoara, II., Matasa-rilor-u., 26. (3933) * VIDEKRE keresel kifogástalan fogtechnikus-nőt kedvező feltételekkel. Cim a kiadóban. (4722) GYERMEKSZERETŐ fiatal mindeneset keresztény házban, augusztus elsejére alkalmazok. Lehet árva leány is. Timi-soara, I., Olimp-utca, 3, 2. ajtó. (5538)

CAPITOL -mozgó, Arad. Távb. 3-222 Előadás 3, 5, 7 és 9-kor
Ma: Paul Hörbiger kiváló filmje
Első szerelem, első bánat
Uj híradó.

FORUM -mozgó, Arad. Távb. 20-11 Előadás 3, 5, 7 és 9-kor
Ma: Magaviseleiből elégtelen
VERA BERGMANN, VITTORIO de SICA, CARLA & POGIO

ROYAL -mozgó, Arad. Távb. 19-33 Előadás 3, 5, 7 és 9 órakor
Ma, a humor, derű és vidámság filmje
MACARIO VICOMTE

ARO -mozgó, Arad. Távb. 24-15 Előadás 3, 5, 7, 9-kor
Ma és mindennap
FERDINAND MARIAN mint légjornász a
TONELLI
c. minden idők legjobb cirkuszfilmjében.

Nyomatott: Societatea Națională de Editură și Arte Grafice „Dacia Traiană” Timisoara I, Bulv. Regele Mihai I, Nr. 4, inmatr. su 5 Nr. 52/1488/943 la Reg. Of. C. Timisoara Tiparita la 26 Iulie 1944